

1

اخلاق فاضله – زهد عنوان 4 – 2

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مسجد مبارک نبوی «ص» در مدینه منوره

با شرف یابی خواننده گان به مسجد نبوی «ص» گل نثار بارگاهش باد!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اخلاق فاضله - زهد - ع 4-2

2) حقیقت زهد در دنیا

تعداد آیه 3

*** اخلاق فاضله - زهد - حقیقت زهد در دنیا ***

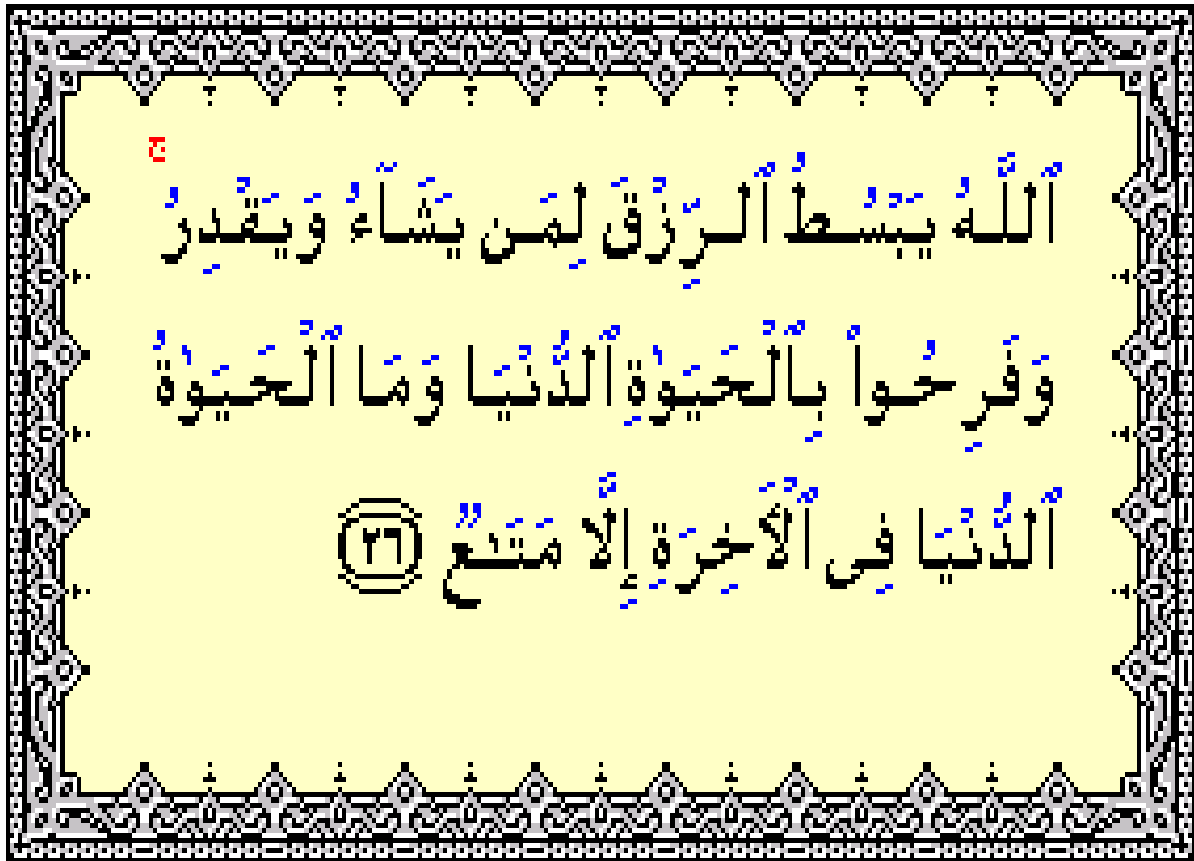

(74 : 4) کسانی که زندگی دنیا را به آخرت فروخته‌اند، باید در راه خدا پیکار کنند! و آن کس که در راه خدا پیکار کند، و کشته شود یا پیروز گردد، پاداش بزرگی به او خواهیم داد.)

*** اخلاق فاضله - زهد - حقیقت زهد در دنیا ***

(26 : 13) (خدا روزی را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) وسیع، برای هر کس بخواهد (و مصلحت بداند،) تنگ قرار می‌دهد؛ ولی آنها (کافران) به زندگی دنیا، شاد (و خوشحال) شدند؛ در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت، متاع ناچیزی است!)

***

*** اخلاق فاضله - زهد - ختم حقیقت زهد در دنیا ***

*** اخلاق فاضله - افضلیت زهد و کوتاهی عمل ***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اخلاق فاضله - زهد - ع 3

3) افضلیت زهد و کوتاهی امل

(امید ، آرزو ، آمال) :

تعداد آیه 4

***

*** اخلاق فاضله - افضلیت زهد و کوتاهی عمل ***

(157 : 3) (اگر هم در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، (زیان نکرده‌اید؛ زیرا) آمرزش و رحمت خدا، از تمام آنچه آنها (در طول عمر خود،) جمع آوری میکنند، بهتر است!)

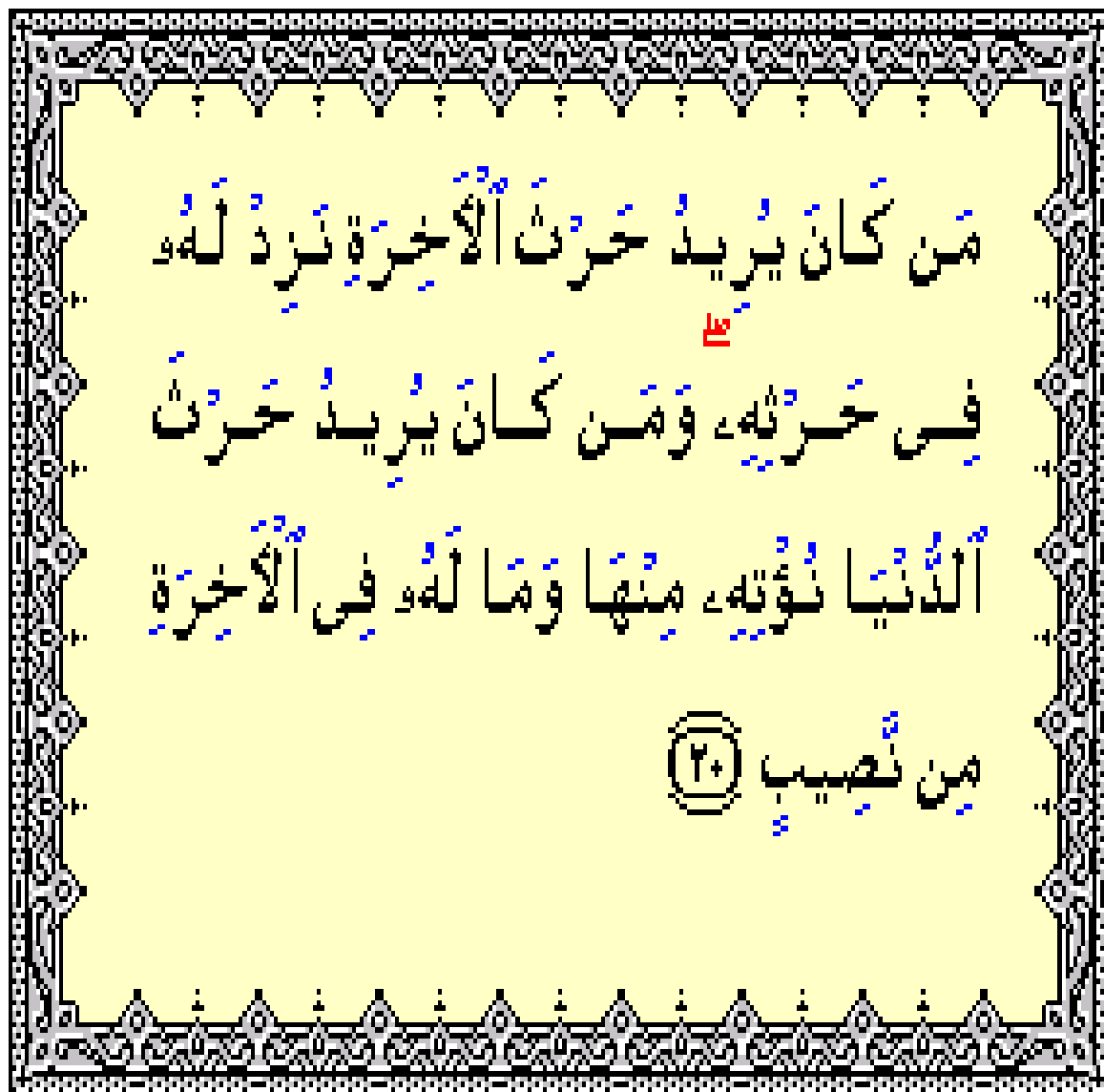
(131 : 20) (و هرگز چشمان خود را به نعمتهای مادی، که به گروه‌هایی از آنان داده‌ایم، میفکن! اینها شکوفه‌های زندگی دنیاست؛ تا آنان را در آن بیازماییم؛ و روزی پروردگارت بهتر و پایدارتر است!)

***

(80 : 28) اما کسانی که علم و دانش به آنها داده شده بود گفتند: «وای بر شما ثواب الهی برای کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام می‌دهند بهتر است، اما جز صابران آن را دریافت نمی‌کنند.»

*****
 * * * اخلاق فاضله - افضلیت زهد و کوتاهی عمل * * *

(20 : 42) کسی که زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او برکت و افزایش می‌دهیم و بر محصولش می‌افزاییم؛ و کسی که فقط کشت دنیا را بطلبد، کمی از آن به او می‌دهیم اما در آخرت هیچ بهره‌ای ندارد!)

*****

***** اخلاق فاضله - افضلیت زهد و ختم کوتاهی عمل *****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اخلاق فاضله - زهد -

4) اهتمام به دنیا:

(توجه، غمخواری، کوشش)

تعداد آیه 41

***

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(200 : 2) (و هنگامی که مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری از پدرانتان (آن‌گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر! (در این مراسم ، مردم دو گروهند: بعضی از مردم می‌گویند: «خداوندا! به ما در دنیا، (×نیکی×) عطا کن!» ولی در آخرت، بهره‌ای ندارند.)

(204 : 2) (و از مردم، کسانی هستند که گفتار آنان، در زندگی دنیا مایه اعجاب تو می‌شود؛ (در ظاهر، اظهار محبت شدید می‌کنند) و خدا را بر آنچه در دل دارند گواه می‌گیرند. (این در حالی است که) آنان، سرسخت‌ترین دشمنانند.)

***

(212 : 2) (زندگی دنیا برای کافران زینت داده شده است، از این رو افراد باایمان را (که گاهی دستشان تهی است)، مسخره می‌کنند؛ در حالی که پرهیزگاران در قیامت، بالاتر از آنان هستند؛ (چراکه ارزشهای حقیقی در آنجا آشکار می‌گردد، و صورت عینی به خود می‌گیرد؛) و خداوند، هر کس را بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد.)

*** **

(14 : 3) (محبت امور مادی، از زنان و فرزندان و اموال هنگفت از طلا و نقره و اسبهای ممتاز و چهارپایان و زراعت، در نظر مردم جلوه داده شده است؛ (تا در پرتو آن، آزمایش و تربیت شوند؛ ولی) اینها (در صورتی که هدف نهائی آدمی را تشکیل دهند، سرمایه زندگی پست (مادی) است؛ و سرانجام نیک (و زندگی والا و جاویدان)، نزد خداست.)

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُونَهُمْ
 بِأَذْنِهِ، ^ط حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي
 الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِمَّا أُرْسِلْتُمْ
 تَحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ
 مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
 لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو

فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

(152 : 3) خداوند، وعده خود را به شما، (در باره پیروزی بر دشمن در احد،) تحقق بخشید؛ در آن هنگام (که در آغاز جنگ،) دشمنان را به فرمان او، به قتل می‌رساندید؛ (و این پیروزی ادامه داشت) تا اینکه سست شدید؛ و (بر سر رهاکردن سنگرها،) در کار خود به نزاع پرداختید؛ و بعد از آن که آنچه را دوست می‌داشتید (از غلبه بر دشمن) به شما نشان داد، نافرمانی کردید. بعضی از شما، خواهان دنیا بودند؛ و بعضی خواهان آخرت. سپس خداوند شما را از آنان منصرف ساخت؛ (و پیروزی شما به شکست انجامید؛) تا شما را آزمایش کند. و او شما را بخشید؛ و خداوند نسبت به مؤمنان، فضل و بخشش دارد.)

*****

**** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام - ****

(134 : 4) (کسانی که پاداش دنیوی بخواهند، (و در قید نتایج معنوی و اخروی نباشند، در اشتباهند؛ زیرا) پاداش دنیا و آخرت نزد خداست؛ و خداوند، شنوا و بیناست.)

*****

***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(51 : 7) همانها که دین و آئین خود را سرگرمی و بازیچه گرفتند؛ و زندگی دنیا آنان را مغرور ساخت؛ امروز ما آنها را فراموش می‌کنیم، همان گونه که لقای چنین روزی را فراموش کردند و آیات ما را انکار نمودند. (

*****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا
 الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى
 وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
 مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ
 الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا
 الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالِدَارُ الْأُخْرَى
 خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

(7:169) پس از آنها، فرزندانای جای آنها را گرفتند که وارث کتاب (آسمانی، تورات) شدند؛ (اما با این حال،) متاع این دنیای پست را گرفته، (بر اطاعت فرمان خدا ترجیح می‌دهند) و می‌گویند: س‌خ‌لله (اگر ما گنه‌کاریم توبه می‌کنیم و) بزودی بخشیده خواهیم شد! «اما اگر متاع دیگری همانند آن به دستشان بیفتد، آن را (نیز) می‌گیرند، (و باز حکم خدا را پشت سر می‌افکنند.) آیا پیمان کتاب (خدا) از آنها گرفته نشده که بر خدا (دروغ نبندند، و) جز حق نگویند، و آنان بارها آنرا خوانده‌اند؟! و سرای آخرت برای پرهیزگاران بهتر است، آیا نمی‌فهمید؟!)

(176 : 7) و اگر می‌خواستیم، (مقام) او را با این آیات (و علوم و دانشها) بالا می‌بردیم؛ (اما اجبار، بر خلاف سنت ماست؛ پس او را به حال خود رها کردیم) و او به پستی گرایید، و از هوای نفس پیروی کرد! مثل او همچون سگ (هار) است که اگر به او حمله

کنی، دهانش را باز، و زبانش را برون می‌آورد، و اگر او را به حال خود واگذاری، باز همین کار را می‌کند؛ (گویی چنان تشنه دنیاپرستی است که هرگز سیراب نمی‌شود!) (این مثل گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند؛ این داستانها را (برای آنها) بازگو کن، شاید بیندیشند (و بیدار شوند)!) (

*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

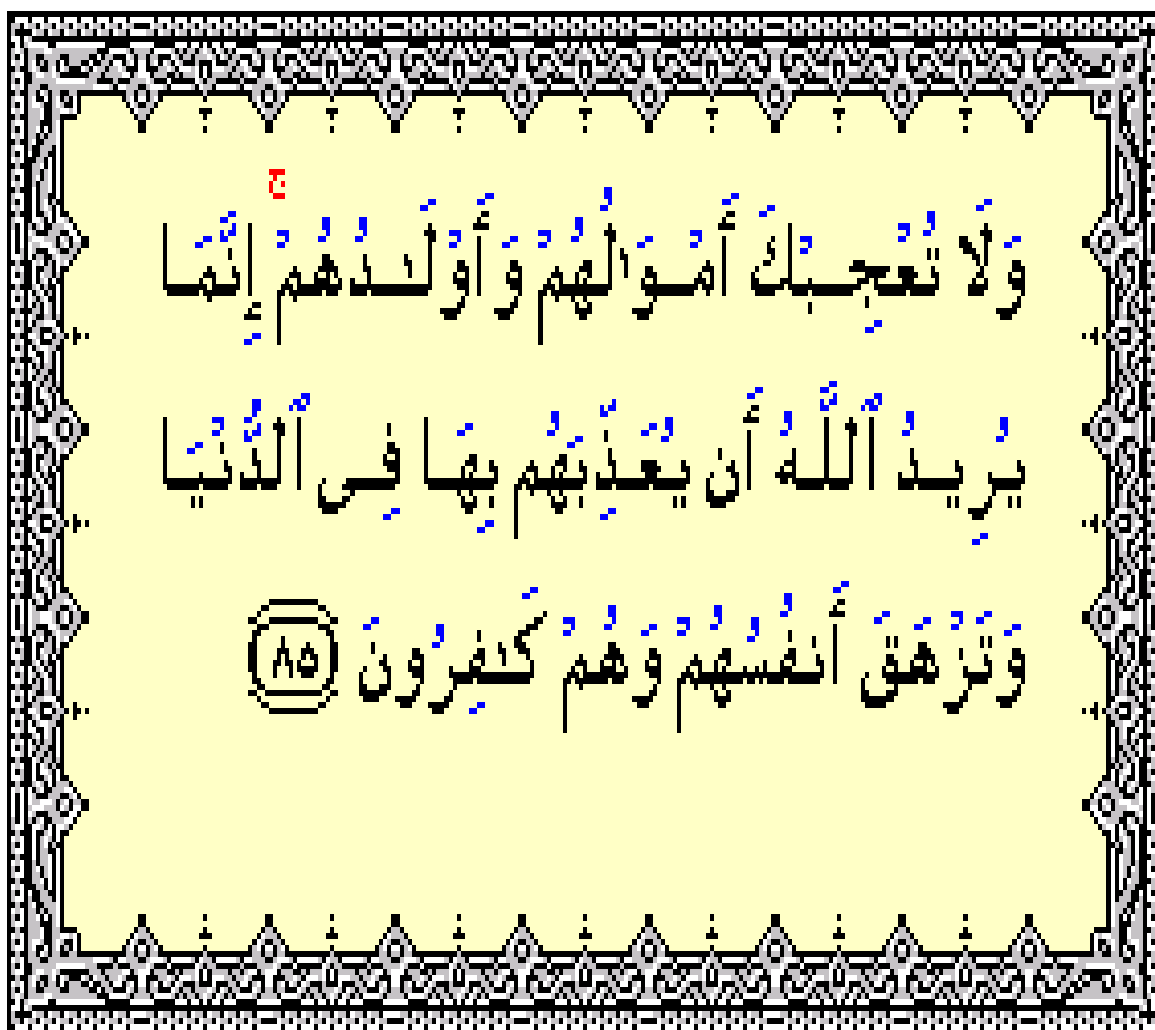
(38 : 9) ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چرا هنگامی که به شما گفته می‌شود: «به سوی جهاد در راه خدا حرکت کنید!» بر زمین سنگینی می‌کنید (و سستی به خرج می‌دهید)؟! آیا به زندگی دنیا به جای آخرت راضی شده‌اید؟! با اینکه متاع زندگی دنیا، در برابر آخرت، جز اندکی نیست!)

*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(55 : 9) (و (فزونی) اموال و اولاد آنها، تو را در شگفتی فرو
 نبرد؛ خدا می‌خواهد آنان را به وسیله آن، در زندگی دنیا عذاب کند،
 و در حال کفر بمیرند!)

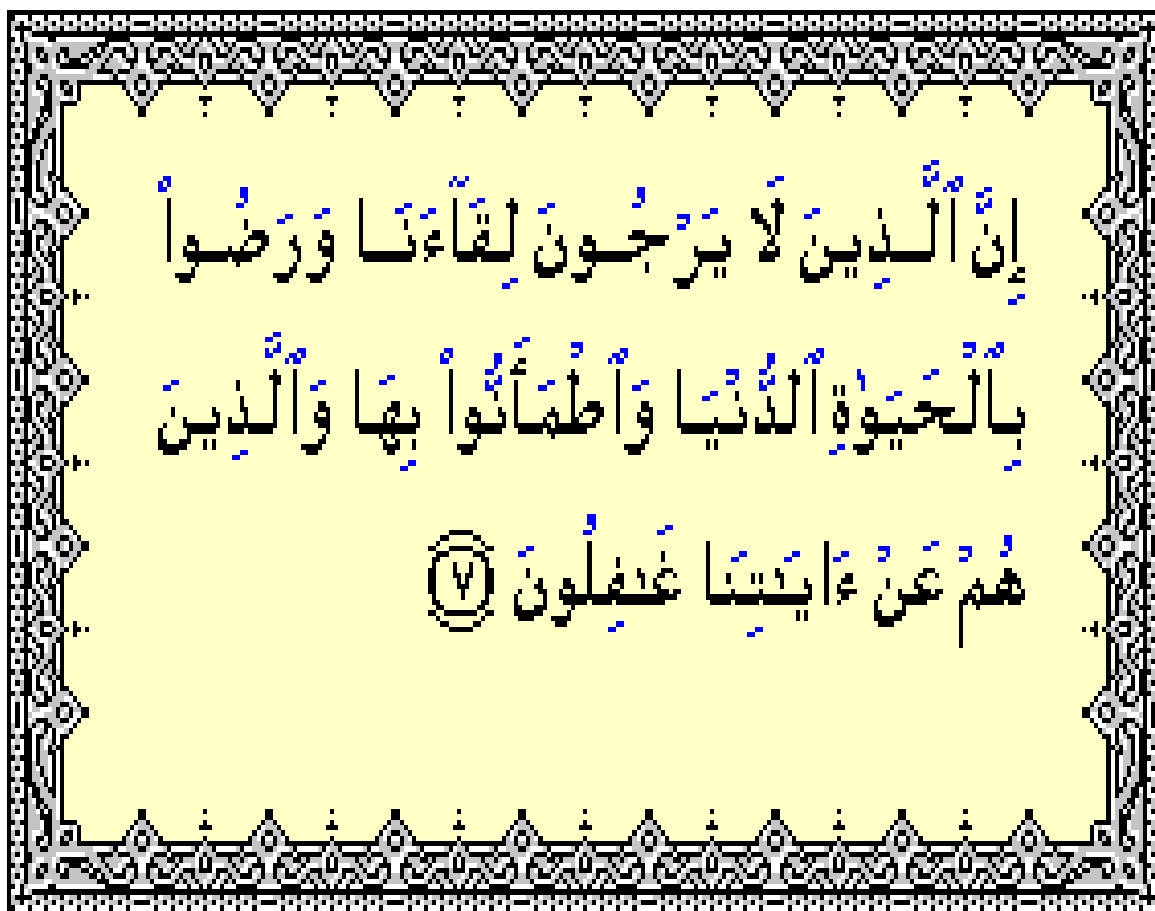
*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(85 : 9) (مبادا اموال و فرزندانشان، مایه شگفتی تو گردد!) (این برای آنها نعمت نیست؛ بلکه) خدا می‌خواهد آنها را به این وسیله در دنیا عذاب کند، و جا نشان برآید در حالی که کافرند!)

*****

***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(7 : 10) (آنها که ایمان به ملاقات ما (و روز رستاخیز) ندارند، و به زندگی دنیا خشنود شدند و بر آن تکیه کردند، و آنها که از آیات ما غافلند،)

*****

***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(15 : 11) (کسانی که زندگی دنیا و زینت آن را بخواهند، (نتیجه) اعمالشان را در همین دنیا بطور کامل به آنها می‌دهیم؛ و چیزی کم و کاست از آنها نخواهد شد!)

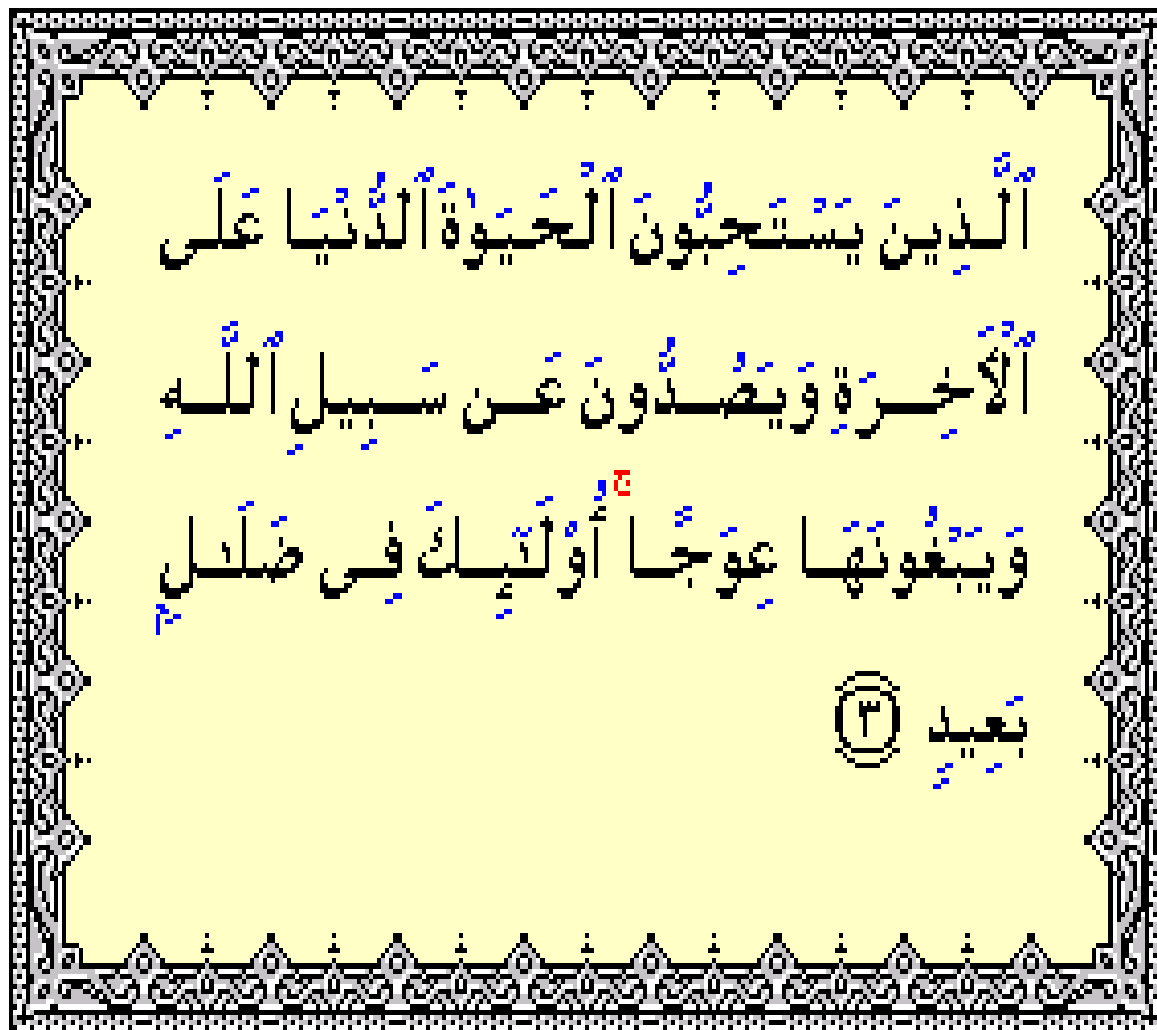
*****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(26 : 13) (خدا روزی را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) وسیع، برای هر کس بخواهد (و مصلحت بداند،) تنگ قرار می‌دهد؛ ولی آنها (کافران) به زندگی دنیا، شاد (و خوشحال) شدند؛ در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت، متاع ناچیزی است!)

*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(3 : 14) همانها که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می‌دهند؛ و
 (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند؛ و می‌خواهند راه حق را
 منحرف سازند؛ آنها در گمراهی دوری هستند!)

*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(107 : 16) (این به خاطر آن است که زندگی دنیا (و پست را) بر آخرت ترجیح دادند؛ و خداوند افراد بی‌ایمان (لجوج) را هدایت نمی‌کند.)

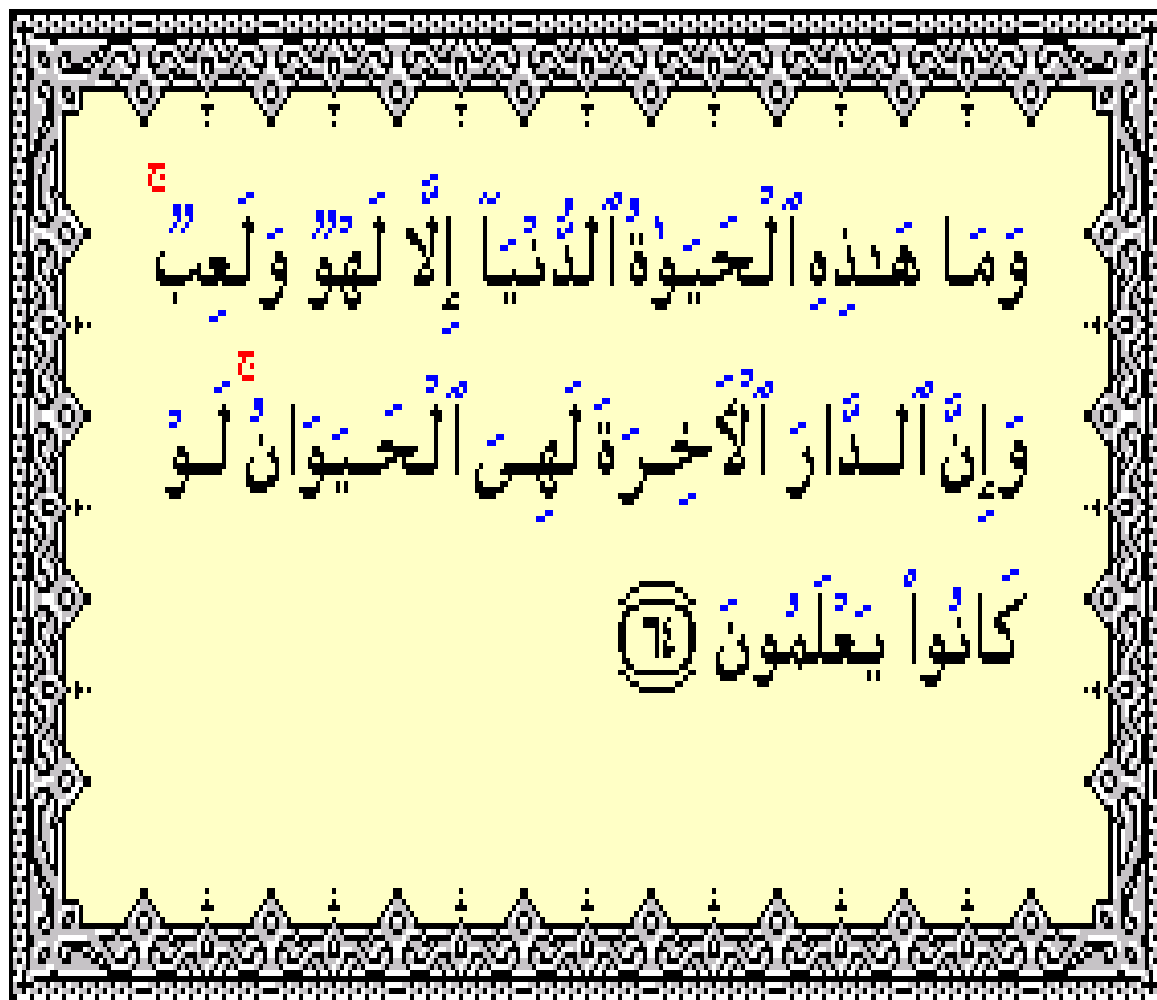
*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(83 : 28) (آری،) این سرای آخر تو را (تنها) برای کسانی قرار می‌دهیم که اراده برتری جویی در زمین و فساد را ندارند؛ و عاقبت نیک برای پرهیزگاران است!)

*****

***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(64 : 29) (این زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازی نیست؛ و زندگی واقعی سرای آخرت است، اگر می‌دانستند!)

*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(7 : 30) (آنها فقط ظاهری از زندگی دنیا را می‌دانند، و از آخرت (و پایان کار) غافلند!)

*****

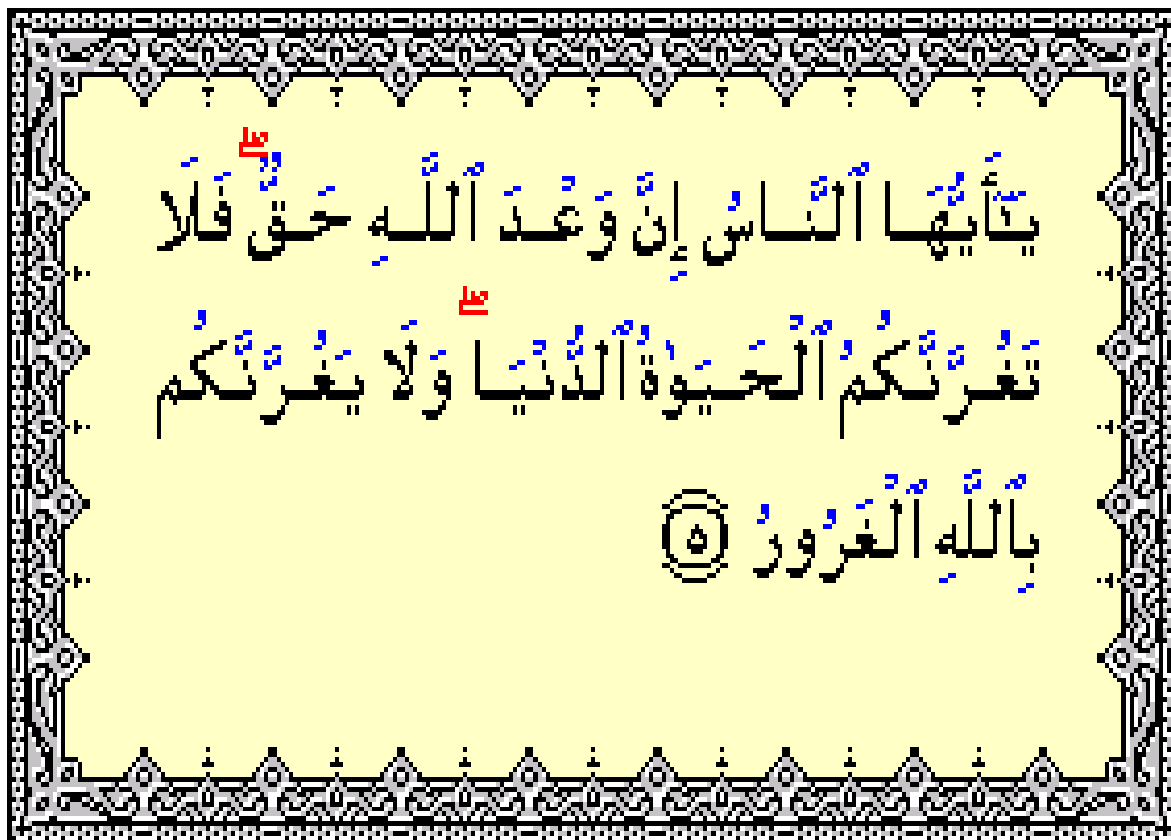
*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(33 : 31) ای مردم! تقوای الهی پیشه کنید و بترسید از روزی که نه پدر کیفر اعمال فرزندش را تحمل می‌کند، و نه فرزند چیزی از کیفر (اعمال) پدرش را؛ به یقین وعده الهی حق است؛ پس مبادا زندگانی دنیا شما را بفریبد، و مبادا (شیطان) فریبکار شما را (به کرم) خدا مغرور سازد!

*****

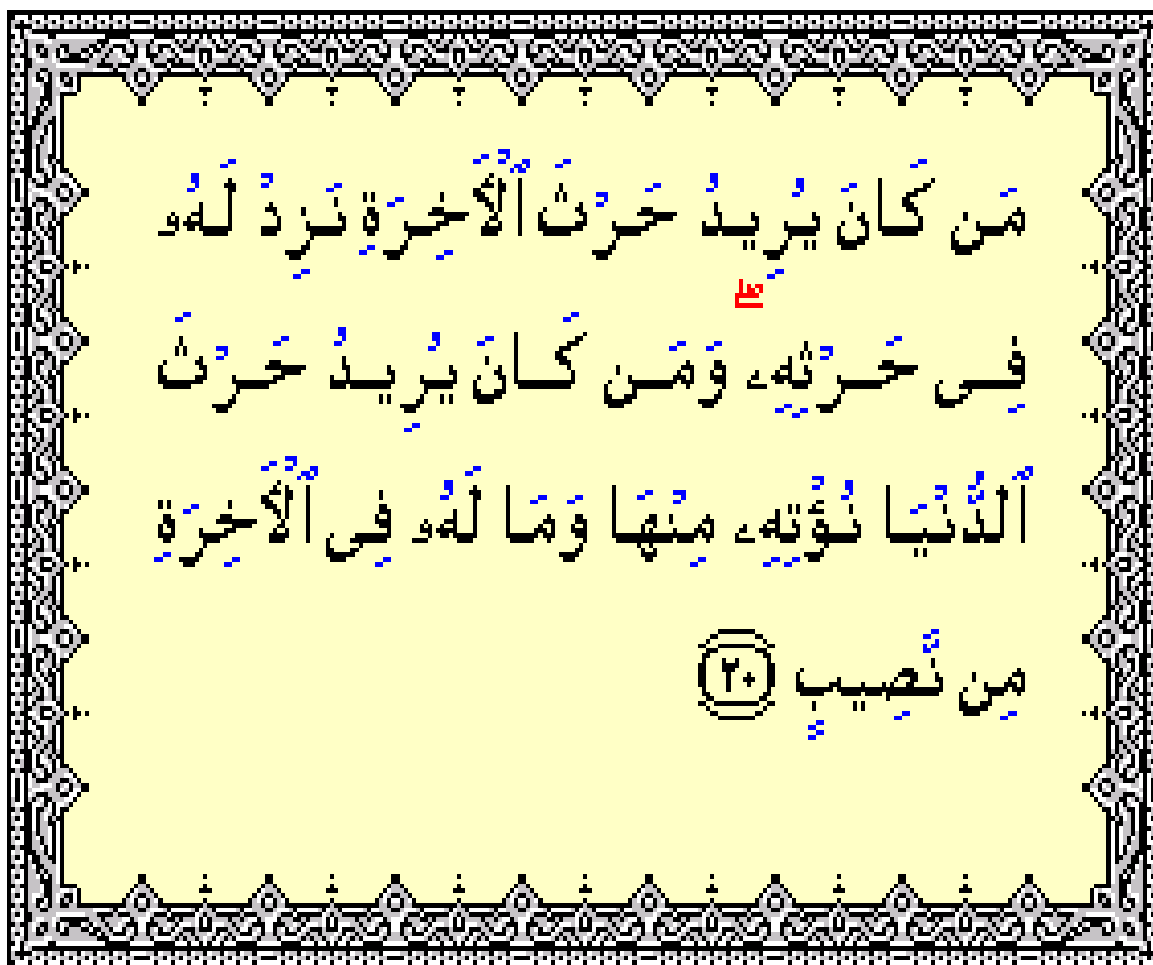
*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(5 : 35) ای مردم! وعده خداوند حق است; مبادا زندگی دنیا شما را بفریبد، و مبادا شیطان شما را فریب دهد و به (کرم) خدا مغرور سازد!)

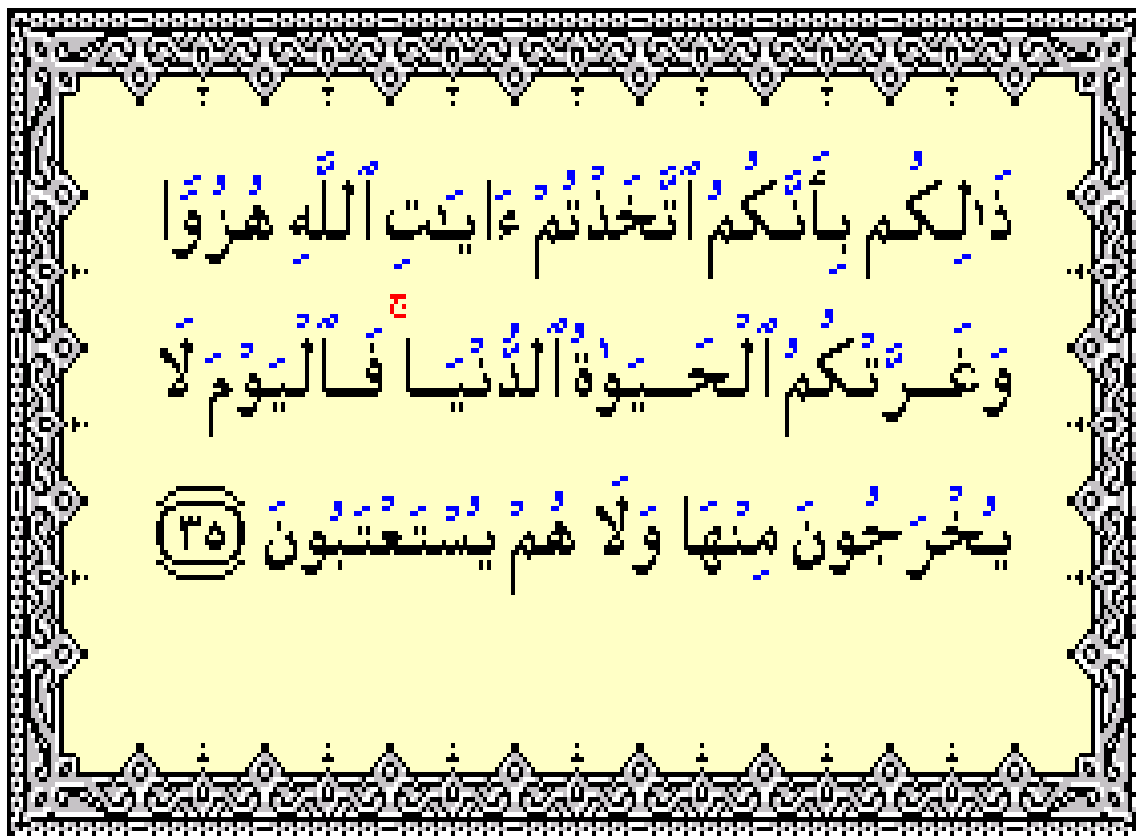
*****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

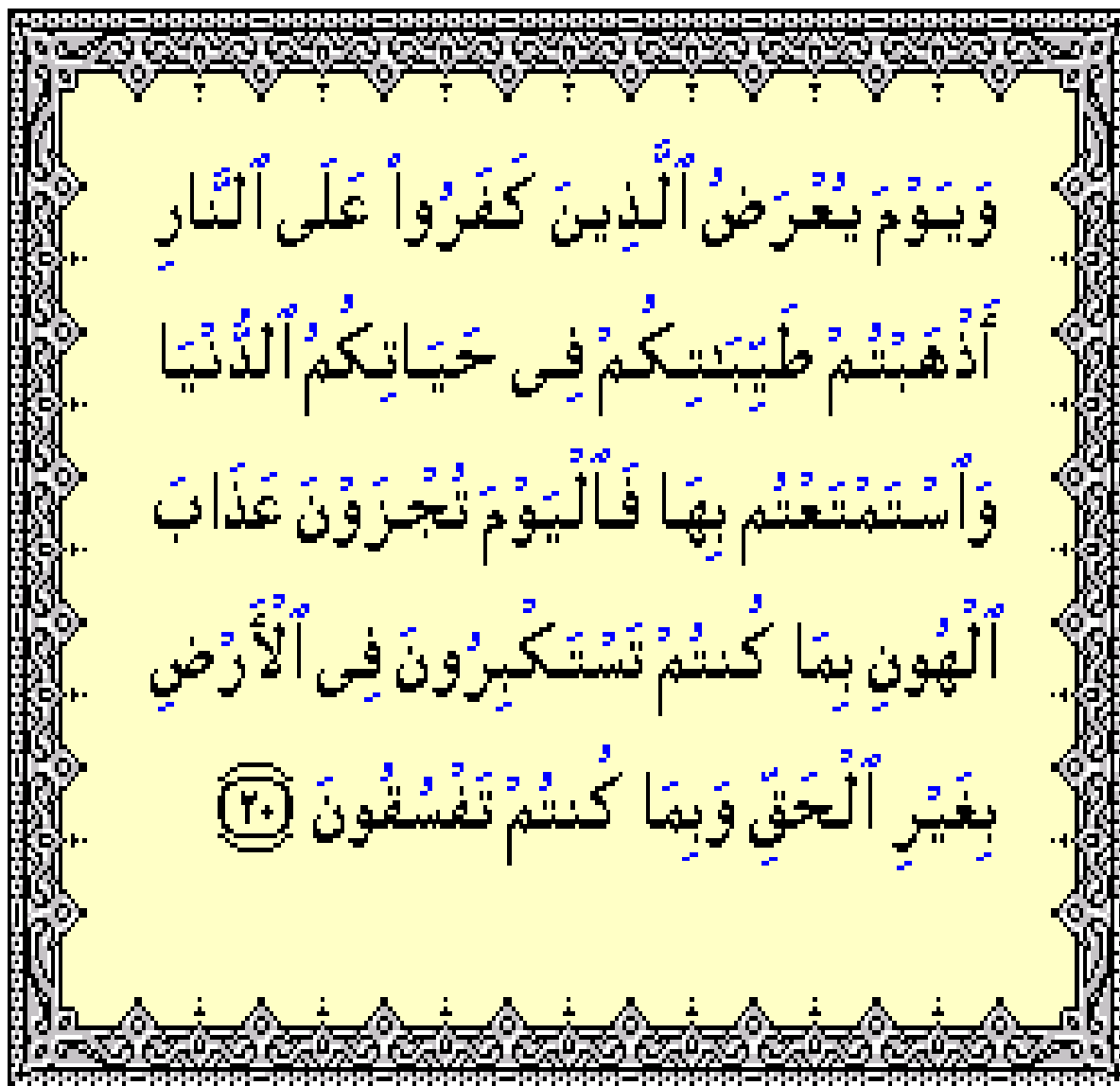
(20 : 42) کسی که زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او برکت و افزایش می‌دهیم و بر محصولش می‌افزاییم؛ و کسی که فقط کشت دنیا را بطلبد، کمی از آن به او می‌دهیم اما در آخرت هیچ بهره‌ای ندارد!)

*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(35 : 45) (این بخاطر آن است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریب داد! س خ ل ل ه ا م ر و ز ن ه ا ن ا ن ر ا از دوزخ بیرون می آورند، و نه هیچ گونه عذری از آنها پذیرفته می شود!)

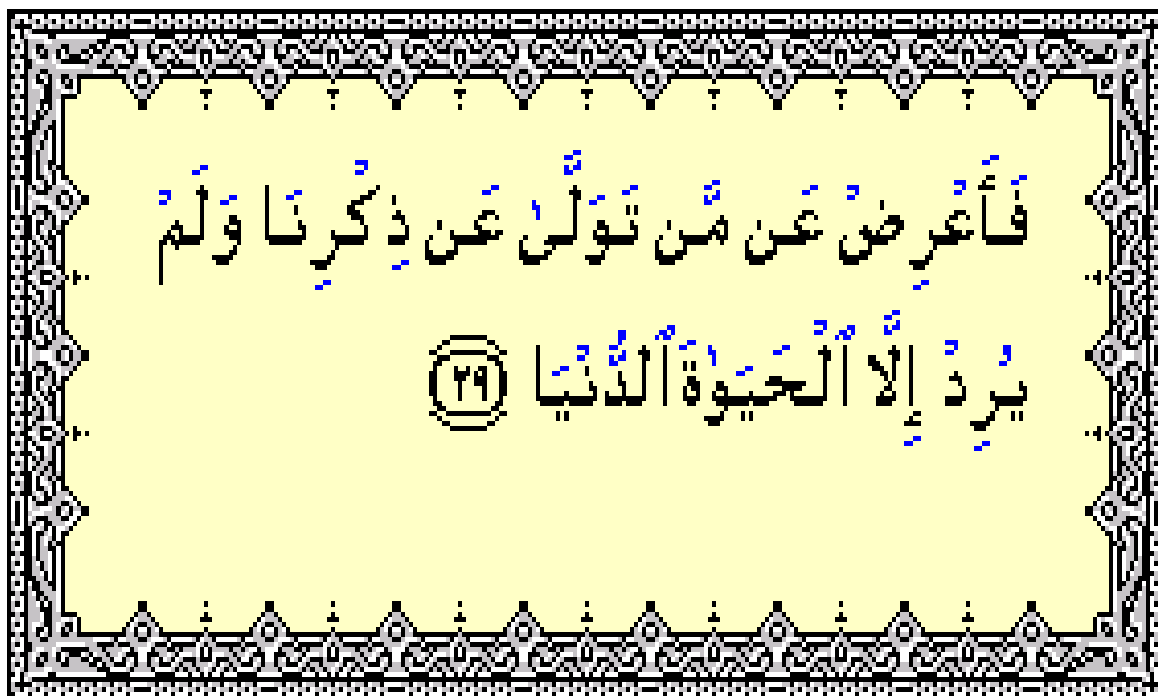
*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(20 : 46) (آن روز که کافران را بر آتش عرضه می‌کنند (به آنها گفته می‌شود): از طبیبات و لذائذ در زندگی دنیا خود استفاده کردید و از آن بهره گرفتید؛ اما امروز عذاب ذلت‌بار بخاطر استکباری که در زمین بناحق کردید و بخاطر گناهانی که انجام می‌دادید؛ جزای شما خواهد بود!)

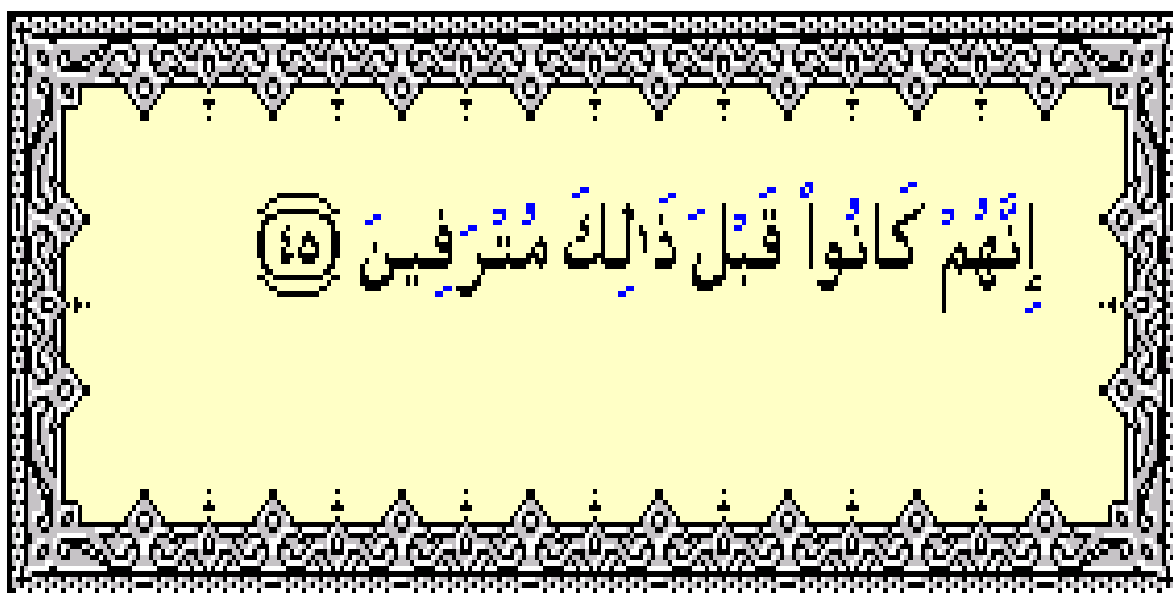
*****

***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(29 : 53) حال که چنین است از کسی که از یاد ما روی می‌گرداند و جز زندگی مادی دنیا را نمی‌طلبد، اعراض کن!

*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

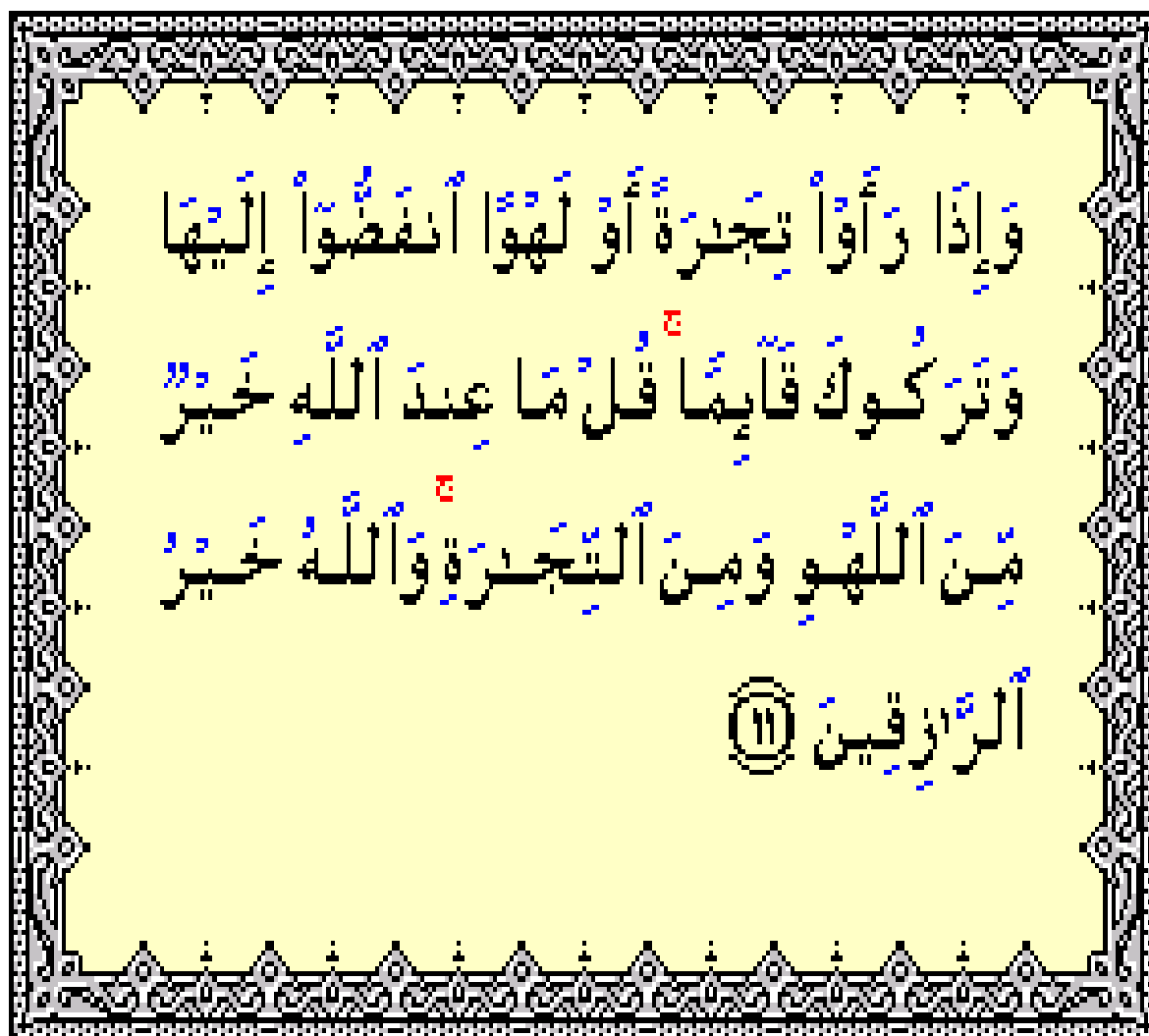
(45 : 56) آنها پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند، (

*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

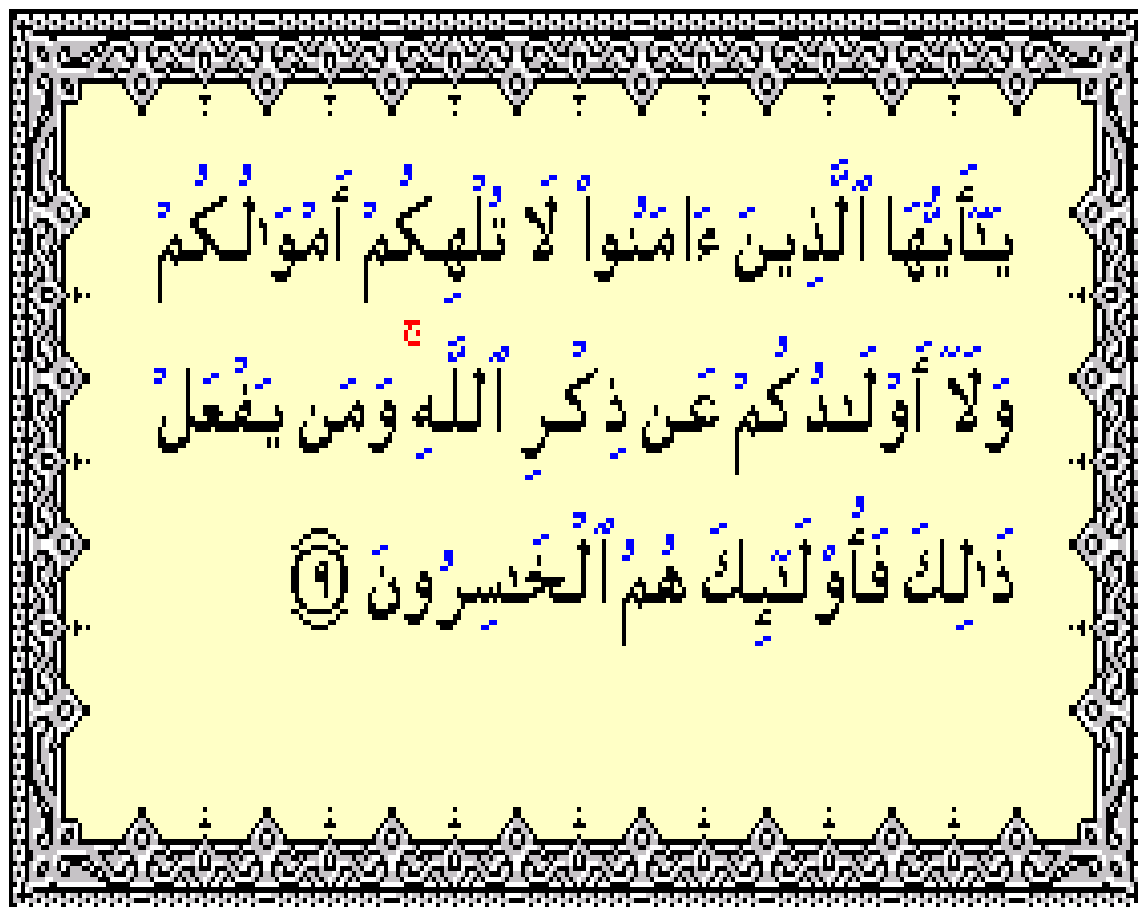
(14 : 57) آنها را صدا می زنند: «مگر ما با شما نبودیم؟!» می گویند: «آری، ولی شما خود را به هلاکت افکندید و انتظار (مرگ پیامبر را) کشیدید، و (در همه چیز) شك و تردید داشتید، و آرزوهای دور و دراز شما را فریب داد تا فرمان خدا فرا رسید، و شیطان فریبکار شما را در برابر (فرمان) خداوند فریب داد!»

*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(11 : 62) (هنگامی که آنها تجارت یا سرگرمی و لهوی را ببینند
 پراکنده می‌شوند و به سوی آن می‌روند و تو را ایستاده به حال خود
 رها می‌کنند؛ بگو: آنچه نزد خداست بهتر از لهو و تجارت است، و
 خداوند بهترین روزی‌دهندگان است.)

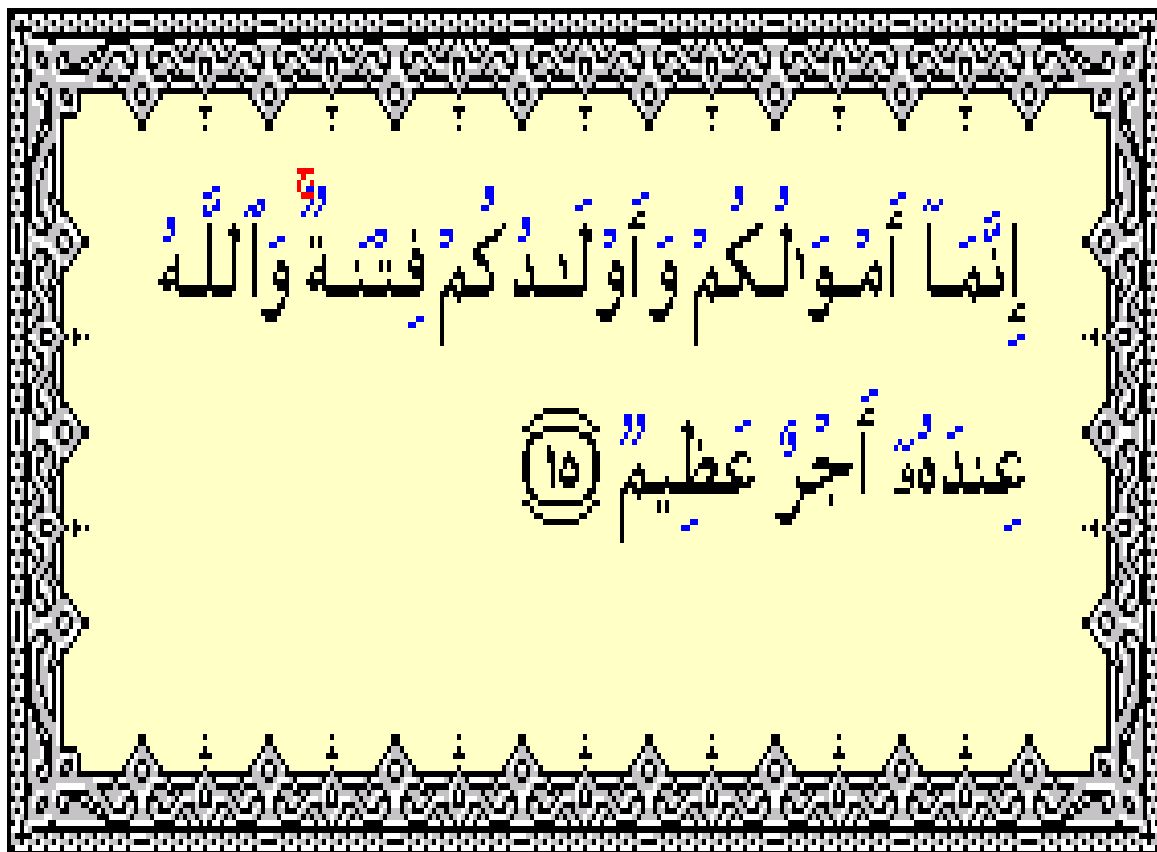
*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(9 : 63) ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل نکند! و کسانی که چنین کنند، زیانکارانند!)

*****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(15 : 64) (اموال و فرزندانان فقط وسیله آزمایش شما هستند؛ و خداست که پاداش عظیم نزد اوست!)

*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(20 : 75) چنین نیست که شما می‌پندارید (و دلایل معاد را کافی نمی‌دانید); بلکه شما دنیای زودگذر را دوست دارید (و هوسرانی بی‌قید و شرط را!) (

*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(27 : 76) آنها زندگی زودگذر دنیا را دوست دارند، در حالی که روز سختی را پشت سر خود رها می‌کنند! (

*****
 *** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

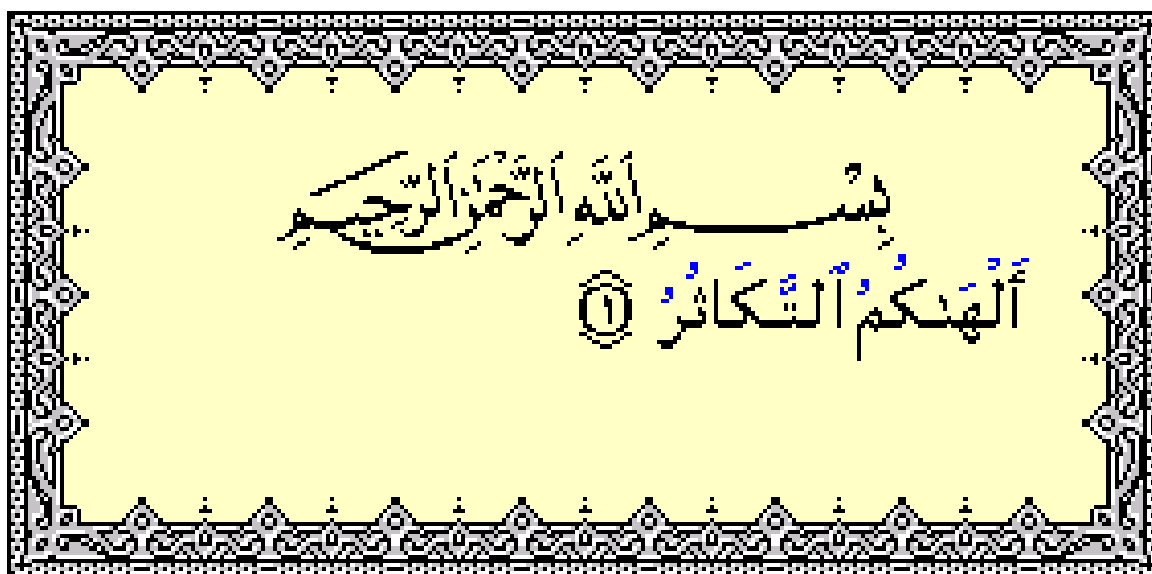
(38 : 79) (و زندگی دنیا را مقدم داشته،)

*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(16 : 87) (ولی شما زندگی دنیا را مقدم می‌دارید،)

*****
 ***** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام *****

(1 : 102) (به نام خداوند بخشنده مهربان .)

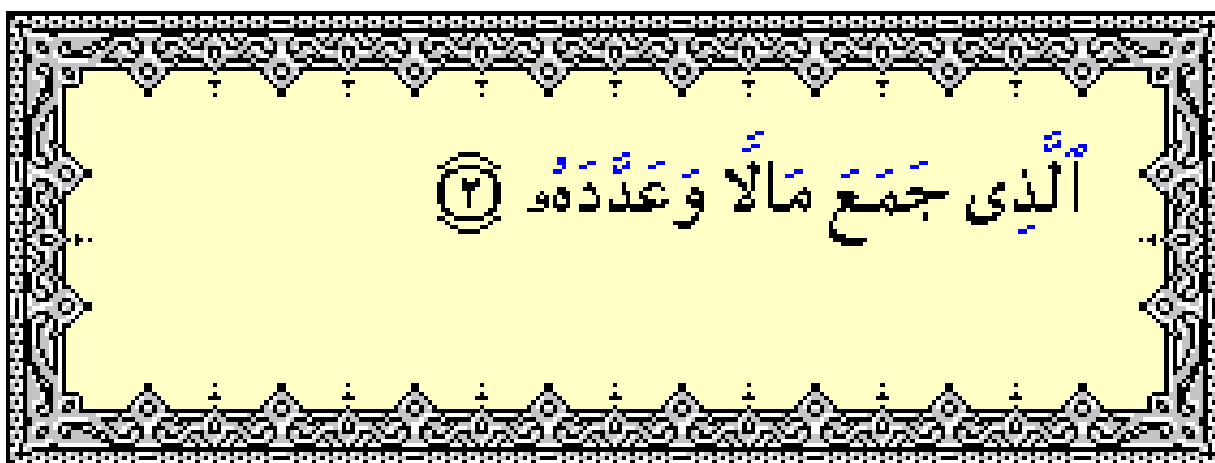
افزون طلبی (و تفاخر) شما را به خود مشغول داشته (و از خدا غافل نموده) است. (

*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(2 : 102) (تا آنجا که به دیدار قبرها رفتید (و قبور مردگان خود را برشمردید و به آن افتخار کردید) !)

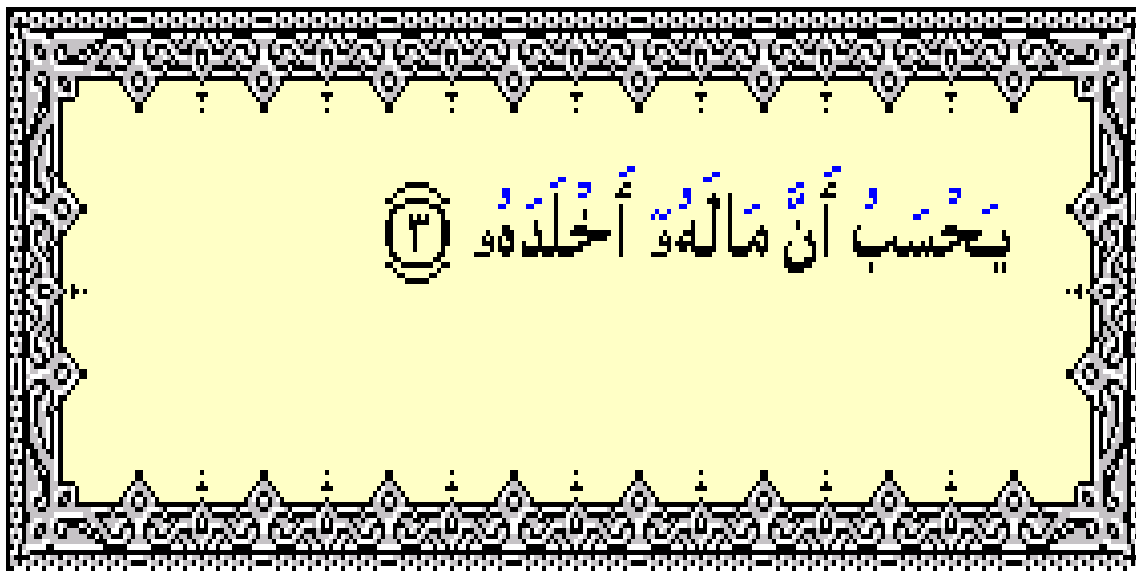
*****
 * * * اخلاق فاضله - زهد - اهتمام * * *

(2 : 104) (همان کس که مال فراوانی جمع‌آوری و شماره کرده (بی‌آنکه مشروع و نامشروع آن را حساب کند) !)

*****

*** اخلاق فاضله - زهد - اهتمام ***

(3 : 104) (او گمان می کند که اموالش او را جاودانه می سازد!)

***

*** اخلاق فاضله - زهد - ختم اهتمام ***

ختم زهد

***

***

***

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

